

A Prezime, ime, br. indeksa: _____

Studijski program EE RA PR SV (zaokruži) KOLOKVIJUM 2

U svakom zadatku dato je više odgovora, a treba zaokružiti tačne odgovore tj. slova ili brojeve ispred tačnih odgovora. U jednom istom zadatku broj tačnih odgovora može biti $0, 1, 2, 3, \dots, svi$. U nekim zadacima ostavljena su prazna mesta za upisivanje odgovora.

- Tačke $P(1, 2, 3)$, $Q(2, 3, 1)$ i $R(3, 1, 2)$ pripadaju ravni α . **1)** $\overrightarrow{PQ} = (1, 1, -2)$ **2)** $\overrightarrow{PR} = (2, -1, -1)$ **3)** $\overrightarrow{PR} \cdot \overrightarrow{PQ} = 3$
4) $|\overrightarrow{PQ}| = \sqrt{6}$ **5)** $|\overrightarrow{PR}| = \sqrt{6}$ **6)** $\overrightarrow{PR} \times \overrightarrow{PQ} = (3, 3, 3)$ **7)** $\overrightarrow{OP} \cdot (\overrightarrow{PR} \times \overrightarrow{PQ}) = 18$ **8)** $\measuredangle QPR = \frac{\pi}{3}$
9) Jednačina ravni α : $x+y+z=6$ **10)** Jednačina prave kroz tačke P i Q je $\ell_{P,Q}: \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{1} = \frac{z-3}{-2}$

- U paralelogramu $ABCD$ tačka P je sredina stranice CD i dijagonala AC i duž PB seku se u tački T . Neka je $\vec{a} = \overrightarrow{AB}$ i $\vec{b} = \overrightarrow{BC}$. Tada:

1) Tačka T je težište trougla BCD .

2) $\overrightarrow{TB} = \frac{1}{3}\overrightarrow{PB}$

3) $\overrightarrow{TB} = \frac{2}{3}\overrightarrow{PB}$

4) $3\overrightarrow{TB} = 2\vec{a} - 3\vec{b}$

5) $3\overrightarrow{TB} = -\vec{a} + 2\vec{b}$

6) $3\overrightarrow{TB} = \vec{a} - 2\vec{b}$

- Iraziti vektor $\vec{x} = (3, 4, -4)$ kao linearnu kombinaciju vektora $\vec{a} = (1, 0, -1)$, $\vec{b} = (0, 1, -1)$ i $\vec{c} = (1, 1, 0)$:
 $\vec{x} = \frac{3}{2}\vec{a} + \frac{5}{2}\vec{b} + \frac{3}{2}\vec{c}$
- Za koje vrednosti parametra $a \in \mathbb{R}$ sistem linearnih jednačina $ax + y = 1 \wedge x + ay = a$ nad poljem realnih brojeva je:
1) neodređen: $a = 1 \vee a = -1$ **2)** određen: $a \neq 1 \wedge a \neq -1$ **3)** kontradiktoran: /

- Za koje vrednosti parametra $a \in \mathbb{R}$ sistem jednačina $ax - ay = a \wedge ax + ay = a$ nad poljem realnih brojeva je:
1) dvostruko neodređen: $a = 0$ **2)** jednostruko neodređen: / **3)** određen: $a \neq 0$ **4)** kontradiktoran: /
5) Skup svih rešenja datog sistema jednačina je $\{(1, 0)\}$ ili $\mathbb{R}^2 = \{(x, y) | x \in \mathbb{R} \wedge y \in \mathbb{R}\}$. **DA** NE

- Koje od sledećih uređenih n -torki jesu **generatorne** za vektorski prostor $\mathbb{R}^3$: **1)** $((0, 0, -5), (0, 3, 0), (7, 0, 0))$

2) $((3, 0, 0), (0, -3, 0))$ **3)** $((0, 0, 5), (0, 5, 0), (5, 0, 0), (3, 5, 2))$ **4)** $((-1, -1, -1), (4, 4, 4), (3, 3, 3))$

$$\bullet \begin{bmatrix} 9 \\ 7 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 \\ 7 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 2 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} = [7] \quad \begin{vmatrix} 4 & 3 & -1 \\ 7 & 2 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 6 \quad \begin{bmatrix} 3 & 3 \\ 3 & 3 \end{bmatrix}^{-1} = /$$

- Matrice linearnih transformacija $f(x) = (2x, x, x)$, $g(x, y, z) = x$, $h(x, y) = (y, y)$ i $s(x, y, z) = (z + x, z - y)$. su:

$$M_f = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad M_g = [1 \ 0 \ 0] \quad M_h = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \quad M_s = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Ispod svake matrice napisati broj koji predstavlja njen rang.

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 3 \\ 1 & 3 & 0 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 5 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 3 \\ 3 & 3 \end{bmatrix}$$

2   2   2   2   1   3   1   0   1

- Koje od sledećih uređenih n -torki su **nezavisne** za vektorski prostor $\mathbb{R}^3$: **1)** $((0, 0, -1), (0, 4, 0), (9, 0, 0))$

2) $((1, 3, -2), (-2, -6, 3))$ **3)** $((0, 0, 1), (0, 1, 0), (1, 0, 0), (1, 2, 3))$ **4)** $((1, 0, 1), (1, 1, 0), (0, 1, 1))$

- Koje od tvrđenja je tačno za bilo koje nenula **komutativne** kvadratne matrice A, B, C reda 3 i svaki skalar λ :

1) $\det(A + B) = \det(A) + \det(B)$ **2)** $\det(\lambda A) = \lambda^2 \det(A)$ **3)** $\det(AB) = \det(B)\det(A)$ **4)** $(AB)^2 = A^2 B^2$

5) $\text{rang}(A + B) < \text{rang}(A) + \text{rang}(B)$ **6)** $A + B = B + A$ **7)** $\text{rang}(A + B) > \text{rang}(A) + \text{rang}(B)$

8) $\text{rang}(AB) = \text{rang}(A)\text{rang}(B)$ **9)** $A(BC) = (AB)C$ **10)** $A(B + C) = BA + CA$

- Koji od vektora su karakteristični vektori za matricu $\begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$? **a)** $\begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix}$ **b)** $\begin{bmatrix} -3 \\ -3 \end{bmatrix}$ **c)** $\begin{bmatrix} 2 \\ -2 \end{bmatrix}$.

- Neka su $\vec{x} \neq 0, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k}$ slobodni vektori i $\vec{i}, \vec{j}, \vec{k}$ jedinični međusobno normalni i α, β i γ uglovi koje vektor $\vec{x}$ obrazuje sa redom vektorima $\vec{i}, \vec{j}, \vec{k}$. Tada:

- 1)** Trijedar vektora $(\vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ je nezavisano **2)** Trijedar vektora $(\vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ je generatoran **3)** $(\vec{x}\vec{i})\vec{i} + (\vec{x}\vec{j})\vec{j} + (\vec{x}\vec{k})\vec{k} = \vec{x}$
- 4)** Trijedar vektora $(\vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ je baza **5)** $(\vec{x}\vec{i}, \vec{x}\vec{j}, \vec{x}\vec{k}) \in \mathbb{R}^3$ **6)** $(|\vec{x}| \cos \alpha)\vec{i} + (|\vec{x}| \cos \beta)\vec{j} + (|\vec{x}| \cos \gamma)\vec{k} = \vec{x}$
- 7)** $(\vec{x}\vec{i})\vec{i} + (\vec{x}\vec{j})\vec{j} + (\vec{x}\vec{k})\vec{k} = \vec{x}\vec{x}$ **8)** $(\vec{x}\vec{i})^2 + (\vec{x}\vec{j})^2 + (\vec{x}\vec{k})^2 = |\vec{x}|^2$ **9)** $\cos^2 \alpha + \cos^2 \beta + \cos^2 \gamma = 1$

- Vektori $\vec{a} = a_1\vec{i} + a_2\vec{j} + a_3\vec{k}$, $\vec{b} = b_1\vec{i} + b_2\vec{j} + b_3\vec{k}$ i $\vec{c} = c_1\vec{i} + c_2\vec{j} + c_3\vec{k}$ su **nekomplanarni** ako i samo ako je:

$$1) \text{ rang } \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} \leq 2 \quad 2) \text{ rang } \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} \leq 3 \quad 3) \text{ rang } \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} = 3 \quad 4) \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix} = 0$$

5) $\vec{a}(\vec{b} \times \vec{c}) \neq 0$ **6)** $(\exists \alpha, \beta \in \mathbb{R}) \vec{a} = \alpha\vec{b} + \beta\vec{c}$ **7)** $\alpha\vec{a} + \beta\vec{b} + \gamma\vec{c} = 0 \Rightarrow \alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 = 0$ **8)** $(\vec{a}, \vec{b}, \vec{c})$ je nezavisna.

- Neka je tačka P presek ravni $\alpha : \vec{n}\vec{r} = \vec{n}\vec{r}_Q$ i prave $a : \vec{r} = \vec{r}_A + t\vec{a}$ i $\vec{n}\vec{a} \neq 0$. Tada je: **1)** $\vec{r}_P = \vec{r}_A + \frac{(\vec{r}_Q - \vec{r}_A)\vec{n}}{\vec{a}\vec{n}}\vec{a}$.
- 2)** $\vec{r}_P = \vec{r}_Q + \frac{(\vec{r}_A - \vec{r}_Q)\vec{n}}{\vec{a}\vec{n}}\vec{a}$.   **3)** $\vec{r}_P = \vec{r}_A + \frac{(\vec{r}_Q - \vec{r}_A)\vec{a}}{\vec{n}\vec{a}}\vec{n}$.   **4)** $\vec{r}_P = \vec{r}_A - \frac{(\vec{r}_A - \vec{r}_Q)\vec{n}}{\vec{a}\vec{n}}\vec{a}$.   **5)** $\vec{r}_P = \vec{r}_A + \frac{(\vec{r}_Q - \vec{r}_A)\vec{n}}{\vec{a}\vec{n}}\vec{n}$.

- Normalna projekcija vektora $\vec{x} = -\vec{i} + 2\vec{j} + 3\vec{k} = (-1, 2, 3)$ na pravu $\ell : \frac{x-2}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-5}{1}$ je vektor:
 $\mathbf{pr}_\ell(\vec{x}) = (1, 2, 1)$, a na ravan $\alpha : x + 2y + z = 1$ je vektor $\mathbf{pr}_\alpha(\vec{x}) = (-2, 0, 2)$ i $\mathbf{pr}_\ell(\vec{x}) + \mathbf{pr}_\alpha(\vec{x}) = \vec{x}$

- Napisati bar jednu (ukoliko postoji) linearnu transformaciju $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^4$ za koju važi:

- 1)** je injektivna $f(x, y) = (x, y, 0, 0)$ **2)** nije injektivna $f(x, y) = (0, 0, 0, 0)$
3) je sirjektivna $f(x, y) = /$ **4)** nije sirjektivna $f(x, y) = (0, 0, 0, 0)$

A ALGEBRA

ZADACI 2

2.2.2024.

- Ravan α određena je tačkom A i vektorom normale $\vec{n}$, a prava p određena je tačkom P i vektorom pravca $\vec{p}$, gde važi $A \notin p, P \notin \alpha$ i $\vec{p} \not\perp \vec{n}$. U zavisnosti od $\vec{r}_A, \vec{r}_P, \vec{n}$ i $\vec{p}$ izraziti vektore položaja tačaka B i C tako da ABC bude jednakostranični trougao i da $B \in \alpha, C \in \alpha$ i $B \in p$.
- Neka je V vektorski prostor generisan vektorima $\vec{a} = (2, -1, -1), \vec{b} = (-4, 2, 2), \vec{c} = (-1, -1, -1)$ i $\vec{d} = (7, 1, 1)$. Odrediti sve linearne zavisnosti vektora $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$ i $\vec{d}$, naći jednu bazu prostora V i odrediti $\dim(V)$.
- Neka je $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ linearna transformacija zadata sa $f(1, 1) = (0, 1)$ i $f(-1, 1) = (-1, 0)$.
  - Izračunati $f(1, 0)$ i $f(0, 1)$.
  - Napisati M_f matricu linearne transformacije f u standardnoj bazi, odrediti rang matrice i proveriti da li je f bijekcija.
  - Ako je $A = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 1\}$ kvadrat, odrediti skup slika $f(A)$ i izračunati površinu figure $f(A)$.